

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Έκθεση Έτους 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ και ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΚΑΦΩΝ

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

- Σκάφη που αλιεύουν με στατικά εργαλεία
- Σκάφη που αλιεύουν με συρόμενα εργαλεία.
- Σκάφη που αλιεύουν με κυκλικά δίχτυα.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

3. ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

4. ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΙΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

5. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΟΛΟΥ- ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟΛΟΥ

6. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος χαρακτηρίζεται από έναν μεγάλο αριθμό αλιευτικών σκαφών (15.385 σκάφη στις 31.12.2015) με μικρή χωρητικότητα και ισχύ μηχανών (72.105,76 GT, και 434.475,13 KW), που αλιεύουν παράκτια αποθέματα κατά μήκος της εκτεταμένης ακτογραμμής της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και των πολυάριθμων ελληνικών νησιών.

Το μεγαλύτερο τμήμα του αλιευτικού στόλου (95,19%) αποτελείται από σκάφη που αλιεύουν με στατικά εργαλεία στην παράκτια ζώνη και η αλιεία είναι πολυειδική και πολυσυλλεκτική. Εκ των σκαφών, μόνον το 1,59% (245 σκάφη) φέρουν το αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι και στοχεύουν πελαγικά είδη, κυρίως γαύρο και σαρδέλα, ενώ το 1,68% (258 σκάφη) φέρουν τράτα βυθού με πόρτες (μηχανότρατα) και στοχεύουν βενθικά είδη, κυρίως κουτσομούρες, μπαρμπούνια, μπακαλιάρους και καρκινοειδή.

Όσον αφορά την κατάσταση των αλιευτικών αποθεμάτων και την ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων, ως έτος αναφοράς είναι το 2008. Στο σημείο αυτό αναφέρουμε ότι, συνέχεια της χρονικής διακοπής εφαρμογής του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων, μεταξύ 2009-2011, ήδη από το 2012 επανελήφθη σταδιακά η υλοποίηση του προγράμματος. Με βάση τις πρόσφατες εκτιμήσεις για την ασκηθείσα αλιευτική δραστηριότητα, προκύπτει ότι, η κατάσταση των βιολογικών αλιεύσιμων αποθεμάτων παραμένει σχετικά στα ίδια επίπεδα.

Από το 2003 μέχρι σήμερα ο ελληνικός αλιευτικός στόλος έχει μειωθεί σημαντικά, στα πλαίσια της εφαρμογής των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, κυρίως μέσω της εφαρμογής του μέτρου της οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων, με οικονομική ενίσχυση, από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Αλιείας. Σύμφωνα με στοιχεία της Ενότητας 3, το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης παρατηρείται σε μικρότερα σκάφη (ολικού μήκους < 12μ.). Επί πλέον, διαπιστώνεται πλήρης συμμόρφωση με το καθεστώς εισόδων-εξόδων και τήρηση των επιπέδων αναφοράς του ελληνικού αλιευτικού στόλου, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ενότητας 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Αλιευτικού Μητρώου (εικόνα 23/5/2016) περιλάμβανε την 31^η Δεκεμβρίου 2015 συνολικά **15.385** ενεργά αλιευτικά σκάφη με συνολική χωρητικότητα **72.105,76 GT** και ισχύ **434.475,13 KW**.

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος, στις 31.12.2015, παρουσιάζεται ανά κατηγορία μήκους στον ακόλουθο πίνακα, σύμφωνα με τον διαχωρισμό που έγινε αποδεκτός από τον Ο.Ο.Σ.Α.

ΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ (m)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΚΑΦΩΝ	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (GT)
0,00-5,99	5.446	3.664,53
6,00-11,99	9.063	25.474,38
12,00-17,99	451	7.986,36
18,00-23,99	247	12.034,65
24,00-29,99	147	15.737,84
30,00-35,99	28	5.969,00
36,00-44,99	3	1.239,00
45,00-59,99	-	-
60,00-74,99	-	-
75 & άνω	-	-
Χωρίς μηχανή (εκ των άνω)	212	101,05

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος δραστηριοποιείται, σχεδόν στο σύνολο του, στη Μεσόγειο Θάλασσα, αποτελεί τον πολυπληθέστερο αλιευτικό στόλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από πλευράς αριθμού σκαφών και κατατάσσεται σε τρεις (3) μεγάλες κατηγορίες, ανάλογα με τα χρησιμοποιούμενα αλιευτικά εργαλεία:

Α. Σκάφη με στατικά εργαλεία:

Είναι σκάφη παράκτιας αλιείας, τα οποία δραστηριοποιούνται όλο το χρόνο, στην παράκτια ηπειρωτική ακτογραμμή της χώρας και στην νησιωτική ζώνη, χρησιμοποιώντας ποικίλα αλιευτικά εργαλεία, ανάλογα με την εποχή και το στοχευόμενο είδος .

Β. Σκάφη με συρόμενα εργαλεία:

Σκάφη με εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα), τα οποία δραστηριοποιούνται, στα ελληνικά και διεθνή ύδατα του Αιγαίου, Ιονίου και Κρητικού πελάγους, και συγκεκριμένα στις περιοχές FAO/GFCM GSAs 20, 22, 23 καθώς και σε ύδατα τρίτων χωρών, στα πλαίσια διμερών αλιευτικών συμφωνιών σύμπραξης μεταξύ ΕΕ και τρίτων χωρών, καθώς και ιδιωτικών συμφωνιών.

Γ. Σκάφη με κυκλικά δίχτυα

Σκάφη με αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι, τα οποία δραστηριοποιούνται στα ελληνικά και διεθνή ύδατα του Αιγαίου και του Ιονίου πελάγους, στοχεύοντας σε διαφορετικά πελαγικά είδη.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ

A. ΣΚΑΦΗ ΜΕ ΣΤΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής δραστηριοποιούνται κατά το πλείστον στην παράκτια ζώνη και αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσοστό του ελληνικού αλιευτικού στόλου (**95,19%**) από άποψη αριθμού σκαφών (**14.645** αλιευτικά σκάφη).

Ανάλογα με το ολικό μήκος διακρίνονται σε:

- Σκάφη μικρής κλίμακας, στα οποία ανήκουν **14.308** παράκτια αλιευτικά σκάφη ολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων, συνολικής χωρητικότητας **28.122,02 GT** και συνολικής ισχύος **267.270,03 KW**.
- Σκάφη ολικού μήκους ίσου ή μεγαλύτερου των 12 μέτρων, στα οποία εντάσσονται **337** παράκτια αλιευτικά σκάφη συνολικής χωρητικότητας **5.959,46 GT** και συνολικής ισχύος **30.742,80 KW**.

Η παράκτια αλιεία ασκείται από σκάφη μικρής αλιευτικής ικανότητας, τα οποία αλιεύουν αποθέματα της παράκτιας ζώνης με μεθόδους και εργαλεία (δίχτυα, παραγάδια, ιχθυοπαγίδες δράγες κ.ά.) μεγαλύτερης επιλεκτικότητας και χαμηλότερης αποδοτικότητας.

Η άσκηση της παράκτιας αλιείας, ως απασχόληση, είναι σημαντική για τις παράκτιες περιοχές, διότι συμβάλλει στη διατήρηση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των παράκτιων και νησιωτικών κοινοτήτων.

Η αλιευτική δραστηριότητα ασκείται από επαγγελματίες αλιείς, με την προϋπόθεση έκδοσης επαγγελματικής αλιευτικής άδειας στα σκάφη ιδιοκτησίας τους.

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και **244** αλιευτικά σκάφη τα οποία στην άδειά τους διαθέτουν επιπλέον το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος που σύρεται από αγκυροβολημένο σκάφος» ή «τράτα» ή «βιντζότραπεζα» (SB), το οποίο παραμένει ουσιαστικά ανενεργό (**ειδικότερα, η χρήση του εργαλείου παραμένει σε αναστολή σύμφωνα και με το υπ' αριθμ. 1648/35785/23-3-2016 έγγραφο ΥΠ.Α.Α.Τ.**), σύμφωνα με απαιτήσεις του Μεσογειακού κανονισμού, ενώ τα σκάφη αυτά χρησιμοποιούν τα άλλα αλιευτικά εργαλεία που καταγράφονται στην αλιευτική τους άδεια.

- Κάθε χρόνο χορηγείται άδεια συλλογής κοραλλιών διάρκειας εννέα μηνών, σε συγκεκριμένη ζώνη αλιείας. Για το 2015 χορηγήθηκε μία (1) άδεια αλίευσης για ένα σκάφος με συνολική χωρητικότητα **41,00 GT** και συνολική ισχύ **202,15 KW**, η οποία δεν ενεργοποιήθηκε από τον πλοιοκτήτη.
- Για την αλιεία των μεγάλων πελαγικών ειδών: ερυθρός τόννος (*Thunnus thynnus*), ξιφίας (*Xiphias gladius*), και μακρύπτερος τόννος (*Thunnus alalunga*), τα οποία υπάγονται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης, η αλιεία διενεργείται από σκάφη τα οποία πέραν της αλιευτικής άδειας έχουν εφοδιαστεί και με άδεια αλίευσης των αναφερομένων ειδών, στην οποία προβλέπονται και τα επιτρεπόμενα αλιευτικά εργαλεία.
- Κατά το **2015**, η ποσόστωση της χώρας για την αλιεία ερυθρού τόννου ήταν **152,39 tn**. Εκδόθηκαν είκοσι έξι (**31**) άδειες αλίευσης, με χρήση αγκιστρωτών εργαλείων (hooks and lines). Η αναλογούσα ποσότητα για αλιεία με αγκιστρωτά εργαλεία (hooks and lines) αλιεύθηκε πολύ σύντομα, εξ αιτίας της μικρής διαθέσιμης ποσόστωσης της χώρας, και η περίοδος αλιείας έκλεισε στις 26-4-2015, όταν είχε επιτευχθεί η αλιεία **158,37 tn** (ζων βάρος εκφόρτωσης), ποσοστό που πλησίαζε το **104%** της αναλογούσας ποσόστωσης. Μετά την ανταλλαγή ποσόστωσης με την Κύπρο, διατέθηκαν επιπλέον στην Ελλάδα **50 tn** ερυθρού τόννου, οι οποίοι αλιεύθηκαν στο διάστημα **1 - 25/12/2015**.

Επομένως, για το έτος 2015 η συνολική ποσόστωση της χώρας για την αλιεία ερυθρού τόννου διαμορφώθηκε στους **202,39 tn** και αλιεύθηκε ποσοστό που πλησίαζε το **96,19%** της αναλογούσας ποσόστωσης.

Από την υπηρεσία έχει γίνει διασταύρωση του συνολικού ζώντος βάρους εκφόρτωσης με τα δεδομένα των εκθέσεων επιθεώρησης από τις Λιμενικές Αρχές κατά την εκφόρτωση, τα δεδομένα από τις Δηλώσεις Πώλησης των πρώτων αγοραστών, και τα δεδομένα από τα BCD, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν έχει γίνει υπέρβαση της αναλογούσας ποσόστωσης.

B. ΣΚΑΦΗ ΠΟΥ ΑΛΙΕΥΟΥΝ ΜΕ ΣΥΡΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- Σκάφη με εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα)

Κατά την διάρκεια του έτους 2015 δραστηριοποιήθηκαν σκάφη με κύριο αλιευτικό εργαλείο το «δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα)» τα οποία στις 31.12.2015 ήταν αριθμητικά **258**, συνολικής χωρητικότητας **24.155,20 GT** και ισχύος μηχανής **74.717,19 KW**.

Αν και αριθμητικά τα σκάφη αυτά αντιστοιχούν σε μικρό ποσοστό του ελληνικού αλιευτικού στόλου (μόλις το 1,68%), εντούτοις αποδίδουν παραγωγή που αντιστοιχεί περίπου στο 25% της συνολικής ετήσιας αλιευτικής παραγωγής.

Πρόκειται για διαδεδομένο τρόπο αλιείας και στις 3 περιοχές GSAs, Ιόνιο, Αιγαίο και Κρητικό πέλαγος, με τον οποίο γίνεται εκμετάλλευση αλιευτικών πεδίων, που καλύπτουν κυρίως την ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα και το πρώτο τμήμα της κατωφέρειας (βάθη έως 300 μέτρα περίπου) στα χωρικά και στα διεθνή ύδατα της Μεσογείου.

Είδη που συναντώνται κυρίως ή αποκλειστικά στην υφαλοκρηπίδα, βάθη 150-200 μέτρα, όπως κουτσομούρα (*Mullus barbatus*), μπαρμπούνι (*Mullus surmuletus*), μπακαλιάρος (*Merluccius merluccius*), διάφορα κεφαλόποδα (*Octopus vulgaris*, *Eledona moschata*, *Loligo vulgaris*), καρκινοειδή (*Peneus kerathurus*, *Nephrops norvegicus*), σπαροειδή (*Diplodus annularis*) κ.λπ. απαρτίζουν ένα σημαντικό ποσοστό του αλιεύματος, που ανέρχεται στο 15-20%.

Το 1/3 περίπου από τα αλιευτικά σκάφη της κατηγορίας αυτής (τα **94 αλιευτικά σκάφη**), έχουν εγκεκριμένο και δεύτερο αλιευτικό εργαλείο (γρι-γρι), με το οποίο όμως δεν αλιεύουν, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων.

Οι κανόνες διαχείρισης στηρίζονται στους κανονισμούς της ΕΕ για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΠ), ενώ σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία προβλέπονται επί πλέον μέτρα, που αφορούν χρονικές και τοπικές απαγορεύσεις, με στόχο τη βιώσιμη εκμετάλλευση και προστασία των ιχθυο-αποθεμάτων.

Ήδη από τις αρχές του 2014 έχει τεθεί σε εφαρμογή σχέδιο διαχείρισης για την αλιεία με το εργαλείο «δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα)» στο σύνολο της επικράτειας, το οποίο είχε εγκριθεί απ' την Ε.Επιτροπή. Σύμφωνα με το αναφερόμενο διαχειριστικό σχέδιο προβλέπονται τα κατωτέρω:

Οι κανόνες άσκησης της αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο, πρόσθετη χρονική απαγόρευση, η ετήσια επιστημονική παρακολούθηση της κατάστασης των ειδών-στόχων, σε σχέση με δείκτες αναφοράς, ώστε αυτά να βρίσκονται πάντοτε εντός ασφαλών βιολογικών ορίων, με βάση πρόγραμμα παρακολούθησης, η χορήγηση άδειας αλίευσης με το εργαλείο «δίχτυ τράτας βυθού», η οποία συμπληρώνει την αλιευτική άδεια του σκάφους.

Κατά την διάρκεια του έτους **2015 χορηγήθηκαν συνολικά 260 άδειες αλίευσης** με το εργαλείο «δίχτυ τράτας βυθού, μηχανότρατα», ετήσιας διάρκειας.

- Σκάφη που δραστηριοποιούνται σε ύδατα τρίτων χωρών και διεθνή ύδατα Μεσογείου

Η κατηγορία αυτή αποτελεί το μικρότερο ποσοστό του Ελληνικού αλιευτικού στόλου και στις 31.12.2015 περιελάμβανε **επτά (7) αλιευτικά σκάφη** ολικού μήκους μεγαλύτερου των 20 μέτρων, συνολικής χωρητικότητας 1.984,00 GT και ισχύος μηχανής 4.156,35 KW, που φέρουν το αλιευτικό εργαλείο «δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα)».

Τα σκάφη διαθέτουν αλιευτική άδεια, η οποία συμπληρώνεται, κατά περίπτωση, με άδεια αλίευσης σε ύδατα τρίτων χωρών, χρονικής διάρκειας 3 μηνών συνήθως, στο πλαίσιο εφαρμογής αλιευτικών συμφωνιών σύμπραξης που συνάπτει η Ε.Ε. με Τρίτες Χώρες.

Ο στόλος αυτής της κατηγορίας έχει συρρικνωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, με τάσεις περαιτέρω συρρίκνωσης, καθόσον οι δυνατότητες άσκησης αλιευτικής δραστηριότητας αυτών των σκαφών έχουν περιοριστεί σημαντικά.

Στο πλαίσιο των ισχυουσών αλιευτικών συμφωνιών σύμπραξης η Ελλάδα διαθέτει αλιευτικές δυνατότητες για αλιεία ψαριών - κεφαλόποδων με τράτα βυθού μόνο στις αλιευτικές ζώνες της Γουινέας Μπισσάου. Η συμφωνία, που ήταν ανενεργός το 2013 λόγω των ιδιαίτερων πολιτικών συνθηκών που επικρατούσαν στη χώρα, ενεργοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2014, και κατά το 2015 υπήρχε δραστηριότητα **δύο (2) αλιευτικών σκαφών** στη χώρα αυτή.

Στα διεθνή ύδατα της Μεσογείου δραστηριοποιούνται κυρίως αλιευτικά σκάφη με τα εργαλεία δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα), γρι γρι και παρασυρόμενα παραγάδια.

Η άδεια αλίευσης χορηγείται με την προϋπόθεση τήρησης της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και των διεθνών μέτρων διατήρησης και διαχείρισης ιχθυοαποθεμάτων.

Ειδικότερα για την αλιεία με το εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού, η χρήση της άδειας αλίευσης στα διεθνή ύδατα απαγορεύεται στις γεωγραφικές υπο-περιοχές (FAO / GFCM / GSAs) 20, 22 και 23 ως εξής:

- Από 24 Μαΐου έως 15 Ιουλίου κάθε έτους σε όλες τις υπο-περιοχές και

- Από 16 Ιουλίου μέχρι την 1η Οκτωβρίου δυτικά του 25ου μεσημβρινού της υπο-περιοχής 22.

Για το έτος 2015 χορηγήθηκαν **289** άδειες αλίευσης σε διεθνή ύδατα της Μεσογείου ετήσιας διάρκειας.

Γ. ΣΚΑΦΗ ΠΟΥ ΑΛΙΕΥΟΥΝ ΜΕ ΚΥΚΛΙΚΑ ΔΙΧΤΥΑ

- Σκάφη με αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι

Η κατηγορία αυτή αποτελείται από **245** αλιευτικά σκάφη με κύριο αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι, συνολικής χωρητικότητας **10.440,79 GT** και ισχύος μηχανής **44.341,86 KW**.

Τα σκάφη που φέρουν κύριο αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι, στοχεύουν κυρίως μικρά πελαγικά είδη, δραστηριοποιούνται μόνο με καλές καιρικές συνθήκες και δεν εκτελούν αλιευτικά ταξίδια μεγάλης χρονικής διάρκειας, τα οποία σπάνια υπερβαίνουν τις 48 ώρες, λόγω της ευπάθειας των κύριων ειδών στόχων.

Οι κανόνες διαχείρισης στηρίζονται στους κανονισμούς της ΕΕ για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΠ), ενώ σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία προβλέπονται επί πλέον μέτρα, που αφορούν χρονικές και τοπικές απαγορεύσεις, με στόχο τη βιώσιμη εκμετάλλευση και προστασία των ιχθυοαποθεμάτων.

Ήδη από τον Φεβρουάριο του 2012 έχει τεθεί σε εφαρμογή σχέδιο διαχείρισης αλιείας μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι-γρί..

Σύμφωνα με το αναφερόμενο σχέδιο διαχείρισης προβλέπονται τα κατωτέρω:

Οι κανόνες άσκησης της αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο, σχέδιο επιστημονικής παρακολούθησης της κατάστασης των ειδών-στόχων, σε σχέση με δείκτες αναφοράς, ώστε να διαπιστώνεται η κατάσταση των αποθεμάτων-στόχων, η χορήγηση «άδειας αλίευσης μικρών πελαγικών ειδών (γαύρου - σαρδέλας)», η οποία συμπληρώνει την αλιευτική άδεια του σκάφους.

Για το έτος 2015 χορηγήθηκαν συνολικά 309 άδειες αλίευσης μικρών πελαγικών ειδών (γαύρου - σαρδέλας), ετήσιας διάρκειας.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

Σύμφωνα με την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων (έως και το 2014) όπως παρατίθενται στο Κεφάλαιο III «Δείκτες βιολογικής βιωσιμότητας», στο Αιγαίο τα αποθέματα των ειδών *Merluccius merluccius* και *Pararapeneus longirostris* είναι σε σημείο πλήρους εκμετάλλευσης αφού ο λόγος $F/FMSY$ πλησιάζει ή υπερβαίνει ελαφρώς την μονάδα (τιμές 1.09 και 0.92 αντίστοιχα). Τα είδη αυτά αποτελούν κύριο στόχο της μηχανότρατας και επομένως με βάση την προληπτική προσέγγιση θα έπρεπε να μειώσουμε περαιτέρω την αλιευτική προσπάθεια. Σχετικά με το είδος *Pararapeneus longirostris*, το οποίο έχει πολύ μικρή διάρκεια ζωής και βρίσκεται χαμηλά στην τροφική αλυσίδα, οποιαδήποτε τιμή δεν θεωρείται αξιόπιστη, αφού το απόθεμα έχει μεγάλες διακυμάνσεις και οποιαδήποτε πρόβλεψη θα ήταν παρακινδυνευμένη. Τα αποθέματα αυτά εξαρτώνται πολύ από το περιβάλλον και οι διακυμάνσεις τους δεν μπορούν να συσχετιστούν απόλυτα με την αλιευτική θνησιμότητα. Δεν συμβαίνει το ίδιο όμως για τον μπακαλιάρο του οποίου ο δείκτης εκμετάλλευσης βρίσκεται σε σημείο πέρα του MSY και επομένως κάθε προσπάθεια για μείωση της αλιευτικής προσπάθειας που επηρεάζει το απόθεμα πρέπει να θεωρείται προτεραιότητα. Επομένως με βάση την προληπτική προσέγγιση πρέπει να μειώσουμε την πίεση που δέχεται το απόθεμα κυρίως από την μηχανότρατα με μόνιμη απόσυρση σκαφών ή με προσωρινή παύση δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, με βάση τους παρατιθέμενους δείκτες δεν συμβαίνει το ίδιο με το είδος *Mullus barbatus*, του οποίου η σχέση $F/FMSY$ δείχνει ότι το απόθεμα βρίσκεται σε καλή κατάσταση. Η δραματική αυτή διαφορά σε σχέση με τον μπακαλιάρο δεν πρέπει να είναι άσχετη με την απαγόρευση της αλιείας με μηχανότρατα στην παράκτια ζώνη αλλά και την κλειστή περίοδο του Ιουνίου-Ιουλίου, περίοδο κατά την οποία αναπαράγεται το είδος, του οποίου τα νηπιοτροφεία βρίσκονται στην παράκτια ζώνη σε βάθη 20-40 μέτρων. Οι δείκτες είναι παρόμοιοι και για την περιοχή του Ιονίου, τόσο για τον μπακαλιάρο όσο και για την κουτσομούρα

Σχετικά με τα μικρά πελαγικά είδη, κι όσον αφορά τα διαθέσιμα έως και το έτος 2014 στοιχεία, προκύπτει ότι ο γαύρος είναι λίγο πιο πάνω από το κατάλληλο σημείο εκμετάλλευσης, ενώ η σαρδέλα έχει πολύ ψηλό δείκτη εκμετάλλευσης. Οι τιμές της σχέσης F/Z πρέπει να υπολογιστούν με βάση την καμπύλη του μοντέλου που χρησιμοποιούν, το οποίο δυστυχώς δεν είναι διαθέσιμο σε εμάς. Εντούτοις λαμβάνοντας υπόψη την μεγάλη διαφορά αφθονίας μεταξύ των δύο ειδών, αλλά και την εντατικοποίηση της αλιείας σαρδέλας, κυρίως λόγω της τιμής της στην αγορά, αλλά και της στροφής στην προτίμηση των καταναλωτών τα τελευταία 10 χρόνια, φαίνεται ότι έχει πολλαπλασιαστεί η πίεση σε αυτό το απόθεμα. Εντούτοις και σε αυτό το απόθεμα οι εκτιμήσεις μπορεί να είναι διαφορετικές και μακριά από την πραγματικότητα, αφού όπως έχουμε επισημάνει πολλές φορές, η σαρδέλα σχηματίζει μικρά κοπάδια κατά μήκος των ακτών και για να έχουμε σαφή εικόνα για την κατάσταση των πληθυσμών πρέπει να συνυπολογίσουμε δεδομένα πολλών περιοχών τα οποία δεν είναι διαθέσιμα.

Επιπλέον, νεότερα διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία είναι αποτέλεσμα ακουστικής δειγματοληψίας που διεξήχθη Οκτώβριο του 2015 στο Ιόνιο, έδειξαν όσον αφορά τη κατανομή και τη κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων των μικρών πελαγικών τα ακόλουθα:

Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις γαύρου εντοπίζονται κυρίως στο Αμβρακικό κόλπο, στον Πατραϊκό κόλπο, στο εσωτερικό της Λευκάδας με την ηπειρωτική χώρα και στον Κερκυραϊκό κόλπο. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις της σαρδέλας εντοπίζονται κυρίως στο Αμβρακικό κόλπο, στον Κερκυραϊκό κόλπο και στον Πατραϊκό κόλπο. Η κατά μήκος και η ηλικιακή σύνθεση του αποθέματος του γαύρου και της σαρδέλας έδειξε ένα μικρό ηλικιακό εύρος, κοινό και για τα δύο είδη (ηλικίες 0 ως 3) με κυρίαρχες τις ηλικίες 0 και 1.

Τα επίπεδα του αποθέματος του γαύρου τον Οκτώβριο του 2015 φαίνονται να είναι υψηλότερα σε σχέση με το 2014 και 2013. Ωστόσο και τις τρεις χρονιές το απόθεμα του γαύρου δε παρουσιάζει κυμαίνεται σε παραπλήσια επίπεδα, χωρίς μεγάλες μεταβολές. Αντίθετα, το απόθεμα της σαρδέλας φαίνεται να παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις. Η αφθονία της σαρδέλας τον Οκτώβριο του 2015 ήταν πολύ χαμηλότερη σε σχέση με το 2014 αλλά στα ίδια επίπεδα με το 2013.

Καθώς η αναφερόμενη περιοχή δεν είχε ερευνηθεί στο παρελθόν, απαιτούνται περισσότερες χρονιές δειγματοληψίας για καλύτερη αξιολόγηση των εκτιμήσεων και την κατάσταση των αποθεμάτων.

Στον Αμβρακικό κόλπο, όπου απαγορεύεται η διενέργεια επαγγελματικής αλιείας, παρατηρήθηκαν παρόμοια με τα έτη 2013 και 2014 μεγάλες αφθονίες και μεγάλη πυκνότητα κοπαδιών η οποία περιοριζόταν μέχρι τα 15 μ βάθος. Σε μεγαλύτερα βάθη παρατηρήθηκε απουσία κοπαδιών. Όπως και το 2014 παρατηρήθηκαν μειωμένα επίπεδα οξυγόνου που έφταναν και ακόμα τα επίπεδα υποξίας σε μεγαλύτερα βάθη, περιορίζοντας έτσι αναγκαστικά τις συγκεντρώσεις των ψαριών στα επιφανειακά στρώματα.

Τέλος, για την εκτίμηση της κατάστασης των αποθεμάτων, σε σχέση με τα σημεία αναφοράς, απαιτείται ο συνδυασμός των ακουστικών εκτιμήσεων με τις μηνιαίες εκφορτώσεις και απορρίψεις καθώς και η δημογραφική σύνθεση των εκφορτώσεων, οι οποίες δεν υπάρχουν για το 2015 και είναι διαθέσιμες μόνο για το 2014.

3. ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Ο συνολικός αριθμός των ελληνικών αλιευτικών σκαφών έχει μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Η αριθμητική αυτή μείωση του ελληνικού στόλου οφείλεται στην πλειοψηφία του στην έξοδο των αλιευτικών σκαφών με οικονομική ενίσχυση, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) 1198/2006.

Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΑΛ, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007 - 2013 (Μέτρο 1.1), κατά το έτος 2015 εξήλθαν οριστικά με οικονομική ενίσχυση από τον ελληνικό αλιευτικό στόλο **49 αλιευτικά σκάφη** με αντίστοιχη μείωση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου κατά **3.857,92 GT** και **11.247,01 KW**.

Ειδικότερα, τα σκάφη που εξήλθαν οριστικά με οικονομική ενίσχυση ήταν 31 με κύριο εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (3.515,96 GT και 9.446,74 KW), 3 με κύριο εργαλείο γρι γρι (220,00 GT και 787,32 KW), και 15 με κύριο εργαλείο βιντζότρατα (121,96 GT και 1.012,95 KW).

Συνολικά από 01-01-2003 έως και 31-12-2015, ο αλιευτικός στόλος μειώθηκε, τόσο με οικονομική ενίσχυση όσο και χωρίς οικονομική ενίσχυση, κατά 3.590 σκάφη (**18,92%**) ενώ η αλιευτική ικανότητά του μειώθηκε κατά **28,93%** και **26,23%**, από άποψη ολικής χωρητικότητας (GT) και ισχύος (KW) αντίστοιχα.

Στα πλαίσια εφαρμογής των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, η χώρα διαχειρίζεται την αλιευτική ικανότητα του αλιευτικού στόλου με τρόπο ώστε να διατηρείται σε ελεγχόμενα επίπεδα η ισχύς (KW) και η χωρητικότητα (GT) των σκαφών της σε σχέση με τα επίπεδα αναφοράς.

Η είσοδος νέας αλιευτικής ικανότητας, χωρίς οικονομική ενίσχυση, πραγματοποιείται πάντα με την υποχρεωτική έξοδο αντίστοιχης αλιευτικής ικανότητας, χωρίς οικονομική ενίσχυση.

4. ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΙΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Προκειμένου να εκτιμηθεί η τήρηση του καθεστώτος εισόδων - εξόδων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 7 του Καν (ΕΚ) 1013/2010, παραθέτουμε κατωτέρω τους πίνακες με τον υπολογισμό της βάσης αναφοράς, του καθεστώτος εισόδων - εξόδων, και των επιπέδων αναφοράς στις 31-12-2015 σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση των στοιχείων του Εθνικού Αλιευτικού Μητρώου Σκαφών, που τηρείται στη Δ/ση Ελέγχου Αλιείας του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής.

A. Υπολογισμός της βάσης αναφοράς (GT₀₃ και KW₀₃) την 1-1-2003

GT _{FR} (1-1-2003)	GT ₁	GT ₂	GT ₃	GT ₄	GT ₀₃
101.458	0	0	4.526	0	105.984

KW _{FR} (1-1-2003)	KW ₁	KW ₂	KW ₃	KW ₄	KW ₀₃
588.994	0	0	1.234	0	590.228

B. Διαχείριση εισόδου/εξόδου στις 31-12-2015

		GT		KW	
1	Αλιευτική ικανότητα την 1-1-2003	GT _{FR}	101.458	KW _{FR}	588.994
2	Αλ. Ικανότητα για την εφαρμογή του καθεστώτος εισόδου-εξόδου	GT ₀₃	105.984	KW ₀₃	590.228
3	Είσοδος σκαφών μεγαλ. των 100 GT με δημόσια ενίσχυση	GT ₁₀₀	0	KW ₁₀₀	0
4	Άλλη είσοδος ή αύξηση ικανότητας (που δεν περιλαμβάνεται στο 3 & 5)		10.862		70.502
5	Αύξηση χωρητικότητας GT για λόγους ασφαλείας	GT _S	13		
6	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΩΝ (3+4+5)		10.875		70.502
7	Έξοδος με δημόσια ενίσχυση πριν την 1-1-2007	*GT _{a1}	11.338	KW _a	60.824
8	Έξοδοι με δημόσια ενίσχυση μετά την 1-1-2007	*GT _{a2}	16.430		76.707
9	Άλλες έξοδοι (που δεν περιλαμβάνονται στο 7 και 8)		12.459		87.490
10	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (7+8+9)		40.227		225.021
11	Ισχύς μηχανών που αντικαταστάθηκαν με δημόσια ενίσχυση και υπόκεινται σε μείωση ισχύος			KW _r	0
12	Αλιευτική ικανότητα του στόλου στις 31-12-2015 (1+6-10)	GT _t	72.106	KW _t	434.475
13	Ανώτατο Όριο (οροφή) στις 31-12-2015		79.000		452.697

Γραμμές 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12: παρουσιάζουν τα καταχωρημένα στοιχεία του Εθνικού Αλιευτικού Μητρώου
Γραμμή 13: Οροφή GT = 2-35%3+5-99%7-96%8 και Οροφή KW = 2-35%3-7-8-20%11

Από τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προκύπτει μία διαθεσιμότητα στην αλιευτική ικανότητα του Ελληνικού αλιευτικού στόλου, η οποία ισοδυναμεί με 6.894 GT και 18.222 KW.

Γ. Επίπεδα αναφοράς στις 31-12-2015

		GT		KW	
1	Επίπεδα αναφοράς την 1-1-2003	R(GT) ₀₃	119.910	R(KW) ₀₃	653.497
2	Είσοδος σκαφών πάνω από 100 GT με δημόσια ενίσχυση	GT ₁₀₀	0	KW ₁₀₀	0
3	Αύξηση χωρητικότητας σε GT για λόγους ασφαλείας	GTs	13		
4	Έξοδος με δημόσια ενίσχυση μέχρι 31-12-2007	GTa1	11.338	KWa	60.824
5	Έξοδος με δημόσια ενίσχυση μετά 1-1-2007	GTa2	16.430		76.707
6	Ισχύς κινητήρων που αντικαταστάθηκαν			KWr	0
7	Αλ. ικανότητα του στόλου στις 31-12-2015	GTt	72.106	KWt	434.475
8	Επίπεδα αναφοράς στις 31-12-2015	R(GT)t	92.926	R(KW)t	515.966

Κατάσταση σύμφωνα με τα καταχωρημένα στοιχεία, του Εθνικού Αλιευτικού Μητρώου
Γραμμή 8: R(GT)_t=1-35%²+3-99%⁴-96%⁵ και R(KW)_t=1-35%²-4-5-20%⁶

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ενημέρωση του συστήματος καταγραφής του ΕΑΜ πραγματοποιείται με την εισαγωγή στοιχείων από έναν πολύ μεγάλο αριθμό κατά τόπους λιμενικών αρχών, με αποτέλεσμα να παρατηρείται μία χρονική υστέρηση στην εμφάνιση στο ΚΑΜ των μεταβολών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση. Η διαδικασία βελτιώνεται συνεχώς ώστε να ελαχιστοποιηθεί η υστέρηση.

Από τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι τηρήθηκαν τα επίπεδα αναφοράς του Ελληνικού αλιευτικού στόλου στις 31-12-2015.

Επίσης προκύπτει ότι η αλιευτική ικανότητα του ελληνικού στόλου δεν υπερβαίνει τα ανώτατα όρια αλιευτικής ικανότητας όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ του Καν (ΕΕ) 1380/2013 (84.123 GT και 469.061 KW).

5. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΟΛΟΥ

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος, ως ο πολυπληθέστερος στην ΕΕ, απαρτίζεται κυρίως από σκάφη μικρής παράκτιας αλιείας, με εκτεταμένη χρήση επιλεκτικών εργαλείων, αλλά και με σημαντική διαφοροποίηση των εργαλείων τοπικά, αλλά και χρονικά.

Ο έλεγχος της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών μικρής παράκτιας αλιείας παρουσιάζει αυξημένες απαιτήσεις και υψηλό διοικητικό κόστος, λόγω της εκτεταμένης διασποράς τους στην παράκτια και νησιωτική περιοχή της χώρας μας.

Με στόχο τη συμμόρφωση στις απαιτήσεις της αναθεωρημένης ΚΑΑΠ και των διατάξεων ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων (Καν (ΕΚ) 1224/2009 του Συμβουλίου), προωθείται σταδιακά η αναθεώρηση της οργανωτικής δομής των υπηρεσιών ελέγχου, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του εθνικού συστήματος κυρώσεων και τη βελτίωση / ή και επέκταση εφαρμογής νέων τεχνολογιών.

Το σχέδιο δράσης για τα τον έλεγχο ξεκίνησε το 2011, και επικεντρώνεται στους κατωτέρω βασικούς άξονες που περιλαμβάνουν:

- τον εκσυγχρονισμό της δομής και της οργάνωσης των ελεγκτικών υπηρεσιών και τον μεταξύ τους συντονισμό, την συμμετοχή και των υπηρεσιών αλιείας στην διενέργεια των ελέγχων κυρίως στις αγορές και ως εκ τούτου στην διεύρυνση του αριθμού των επιθεωρητών, στην χρήση των μέσων ελέγχου (περιπολικά πλωτά), στην ενημέρωση και εκπαίδευση των επιθεωρητών
- τον εκσυγχρονισμό της αλιευτικής νομοθεσίας
- τη χρήση συστημάτων πληροφορικής και σύγχρονης τεχνολογίας για την πληρότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών, των επιθεωρήσεων, του συστήματος μορίων, την ανταλλαγή των δεδομένων με άλλα ΚΜ και την αξιοποίησή τους σε πραγματικό χρόνο, στη βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της αλιείας τόνου
- τη χρηματοδότησή ενεργειών, συστημάτων, μέσων, εξοπλισμών φορέων και επιθεωρητών
- τον σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, των ειδών τόνου και ξιφία, της εμπορίας και της εισαγωγής - επανα-εξαγωγής προϊόντων αλιείας από και προς τρίτες χώρες.

6. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Κατά το 2015 βελτιώθηκαν η οργανωτική δομή και οι αρμοδιότητες της ενιαίας αρχής ελέγχου και των ελεγκτικών αρχών του τομέα αλιείας στο Υπουργείο μας, και στο Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, η αναβάθμιση του Κέντρου Παρακολούθησης Αλιείας (ΚΠΑ), η πλήρης λειτουργία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης Αλιείας (ΟΣΠΑ, ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής καταγραφής και παρακολούθησης δεδομένων αλιευτικής δραστηριότητας και εμπορίας), συνεχίστηκε η προμήθεια και χρηματοδότησης του εξοπλισμού VMS και ERS που χρησιμοποιείται στα αλιευτικά σκάφη, η προετοιμασία/ή και προσαρμογή στις διατάξεις της ΕΕ για τον έλεγχο της εμπορίας και επιβολής συστήματος μορίων, η εφαρμογή κι ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση των αλιευμάτων τόνου, καθώς και η ενημέρωση κι εκπαίδευση των χρηστών των ελεγκτικών αρχών και των φορέων στα νέα συστήματα.

Επίσης υλοποιήθηκαν:

- τα προγράμματα επιθεώρησης και ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, εν πλω, σε λιμάνια, σε λιμάνια εκφόρτωσης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας, στις λειτουργούσες ιχθυόσκαλες της χώρας και για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν επιβλήθηκαν οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες κυρώσεις, χρηματικό πρόστιμο, ημέρες αφαίρεσης άδειας αλιείας σκάφους και κυβερνήτη, κατάσχεση προϊόντων.
- το ειδικό πρόγραμμα ελέγχου και επιθεώρησης του τόνου και η συμμετοχή στο κοινό σχέδιο χρησιμοποίησης μέσων υπό το συντονισμό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Ελέγχου Αλιείας, EFCA, με την διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων, όσον αφορά τις αλιευτικές δραστηριότητες αλιευτικών σκαφών και των λοιπών οικονομικών φορέων και αναλαμβάνοντας κοινές δραστηριότητες επιθεώρησης και επιτήρησης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω απαιτήθηκε η χρησιμοποίηση ικανού αριθμού επιχειρησιακών μέσων (πλωτών-χερσαίων-εναέριων), η απασχόληση αντίστοιχου αριθμού επιθεωρητών επιφορτισμένων με την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την επιτήρηση αλιευτικών δραστηριοτήτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υφίστανται νεότερα στοιχεία από αυτά που παρατίθονταν στην προηγούμενη Έκθεση (2014), στην οποία είχε επισυναφθεί ως Παράρτημα η «ετήσια έκθεση για τα κοινωνικο-οικονομικά στοιχεία του αλιευτικού τομέα», με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (του έτους 2013).

Στην παρούσα έκθεση αναφέρουμε συνοπτικά τα συμπεράσματα εκείνης της ανάλυσης:

Οι μεταβλητές που έχουν συλλεχθεί, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων 2011-2013 και αφορούν οικονομικά δεδομένα του έτους 2013. Η συλλογή των οικονομικών μεταβλητών πραγματοποιήθηκε με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου κοινωνικο-οικονομικών στοιχείων σε δείγμα αλιευτικών σκαφών.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εθνικού προγράμματος, η επιλογή του δείγματος πραγματοποιήθηκε με στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία. Ως δειγματοληπτικό πλαίσιο χρησιμοποιήθηκε το μητρώο αλιευτικών σκαφών για το έτος 2013 και η στρωματοποίηση του πληθυσμού πραγματοποιήθηκε με βάση τη γεωγραφική περιοχή, το μήκος του σκάφους και το κύριο αλιευτικό εργαλείο.

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος μπορεί να διακριθεί σε 11 τμήματα, με βάση το μήκος των σκαφών και το κύριο αλιευτικό εργαλείο. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του μητρώου αλιευτικών σκαφών, η πλειοψηφία των σκαφών του ελληνικού στόλου δραστηριοποιείται στην παράκτια αλιεία.

Πρόκειται για μικρά σκάφη μήκους έως και 12 μέτρων που χρησιμοποιούν πολλαπλά παθητικά αλιευτικά εργαλεία. Τα σκάφη αυτά, όπως προκύπτει από την ανάλυση που προηγήθηκε, συμμετέχουν σημαντικά τόσο στο συνολικό εισόδημα του κλάδου της θαλάσσιας αλιείας, όσο και στην συνολική απασχόληση. Για τον λόγο αυτόν πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τη στήριξη των αλιέων αυτών των κατηγοριών. Άλλωστε, όπως φαίνεται από την ανάλυση των στοιχείων, τόσο για το έτος 2012, όσο και για το 2013, σημειώθηκε σημαντική επένδυση σε μικρά σκάφη παράκτιας αλιείας, αναλογικά με τη συνολική αξία των σκαφών αυτής της κατηγορίας, γεγονός που μπορεί να ερμηνευτεί ως προσπάθεια άντλησης συμπληρωματικού εισοδήματος από την ενασχόληση με την παράκτια, μικρής κλίμακας αλιεία.

Όσον αφορά την αξία των εκφορτώσεων, αξίζει ακόμη να επισημανθεί, ότι αυτή εμφανίζεται μειωμένη σε σχέση με το 2012 σε όλα τα τμήματα του στόλου, εκτός από τις μικρού μήκους βιντζότρατες και τα μεγάλα γρι γρί.

Όπως είχε προκύψει και από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του στόλου, για το 2012, μια βασική δαπάνη των σκαφών του ελληνικού στόλου, είναι η δαπάνη για καύσιμα.

Στην περίπτωση των σκαφών παράκτιας αλιείας, παρά το γεγονός ότι η κατανάλωση καυσίμων είναι χαμηλή, αφού τα σκάφη αλιεύουν σε μικρή απόσταση από την ακτή, το κόστος των ενεργειακών δαπανών είναι υψηλό λόγω της υψηλής τιμής αγοράς τους. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται στην αδυναμία των παράκτιων αλιέων να επωφεληθούν από την αγορά transit πετρελαίου. Οι παράκτιοι αλιείς, έχοντας περιορισμένη ρευστότητα, αναγκάζονται να αγοράζουν καύσιμα σε μικρές ποσότητες και υψηλές τιμές.

Επισημαίνεται ακόμα ότι ένα σημαντικό κόστος για τα σκάφη μέσης αλιείας είναι το μισθολογικό κόστος, ιδιαίτερα στην περίπτωση των γρι γρί.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι για το έτος 2013 η συλλογή των εγκάρσιων μεταβλητών πραγματοποιήθηκε για το τελευταίο μόνο τρίμηνο του έτους, και για το λόγο αυτό δεν υπάρχουν στοιχεία για τα ετήσια έξοδα των αλιευτικών σκαφών από την πώληση των αλιευμάτων καθώς και στοιχεία για τις ημέρες αλιείας.

Τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στις προαναφερόμενες παραγράφους και αφορούν τα έξοδα των σκαφών από την πώληση των αλιευμάτων καθώς και τα στοιχεία που αφορούν την κερδοφορία έχουν εκτιμηθεί χρησιμοποιώντας στοιχεία εσόδων που έχουν συλλεχθεί σε ετήσια βάση με τη χρήση του ερωτηματολογίου κοινωνικο-οικονομικών στοιχείων και για το λόγο αυτό κα πρέπει να αντιμετωπίζονται με επιφύλαξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος **μέχρι το 2008**, για τα κυριότερα εμπορικά βενθικά είδη, ο λόγος F / FMSY είναι ως κατωτέρω:

	Aegean	Ionian
<i>Merluccius merluccius</i>	1.09	1.09
<i>Mullus barbatus</i>	0.42	0.49
<i>Mullus surmuletus</i>	0.44	0.23
<i>Parapenaeus longirostris</i>	0.92	0.78
<i>Spicara smaris</i>	0.27	0.65

Για τα μικρά πελαγικά δεν υπολογίζουμε FMSY αλλά F04, σύμφωνα με τις υποδείξεις της STECF. Ο λόγος F / F04 είναι:

	Aegean	Ionian
<i>Engraulis encrasicolus</i>	0.62	0.62
<i>Sardina pilchardus</i>	2.16	2.16

Τα έως σήμερα διαθέσιμα στοιχεία εκφορτώσεων (landings) αφορούν το έτος **2014** και είναι:

Artisanal (all fleet segments, est. period April-Dec. 20140)

totalLand (Kg) Species	GSA			Grand Total
	20	22	23	
<i>Merluccius merluccius</i>	284 159	557 354	3 228	844 741
<i>Mullus barbatus</i>	185 606	816 891	25 964	1 028 461
<i>Mullus surmuletus</i>	57 909	671 303	50 504	779 717
<i>Parapenaeus longirostris</i>	1 662	13 754		15 416
<i>Spicara smaris</i>	45	34 798		34 843

OTB (one period)

totalLand (Kg) Species	GSA			Grand Total
	20	22	23	
<i>Merluccius merluccius</i>	300 372	1 231 936	53 569	1 585 876
<i>Mullus barbatus</i>	118 280	661 065	107 113	886 458
<i>Mullus surmuletus</i>	6 992	212 685	7 796	227 473
<i>Parapenaeus longirostris</i>	20 315	2 209 169	37 112	2 266 596
<i>Spicara smaris</i>	11 157	131 052	99 287	241 495

PS (one period)

totalLand (Kg) Species	GSA			Grand Total
	20	22	23	
<i>Engraulis encrasicolus</i>	403080	6556013	1252	6960345
<i>Sardina pilchardus</i>	518996	4720032	333	5239360
<i>Spicara smaris</i>	50756	35598	228	86582